

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 25 października 2021 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych

(druk nr 537)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa wprowadza do porządku prawnego instytucję zwolnienia z konieczności przeznaczania gruntów z produkcji, w przypadku podejmowania działalności nierolniczej na gruntach rolnych, oraz definicję określenia „zabudowa zagrodowa”.

Ustawa zawiera rozwiązanie upraszczające procedury dotyczące podejmowania lub rozwijania przez rolników i ich domowników, w tym małżonków rolników, działalności nierolniczej na gruntach rolnych. Polega ono na zwolnieniu z konieczności przeznaczania tych gruntów na cele nierolnicze oraz wnoszenia opłat związanych z wyłączeniem gruntów z produkcji w przypadku podjęcia na nich działalności rolniczej.

Ustawa określa przypadki, w których nie powstaje obowiązek uiszczenia należności i opłat, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Obowiązek ten nie powstaje jeżeli:

- 1) wyłączenie gruntów z produkcji dotyczy części gruntu rolnego pod zabudową zagrodową, którego powierzchnia nie przekracza 30% całkowitej powierzchni gruntu rolnego pod zabudową zagrodową w danym gospodarstwie rolnym, nie więcej niż 0,05 ha;
- 2) właściciel gruntów wyłączonych z produkcji zobowiąże się do dalszego prowadzenia gospodarstwa rolnego, w skład którego wchodzi zabudowa zagrodowa, składając wniosek o wyłączenie tych gruntów z produkcji.

Ustawa określa również sposób postępowania w przypadku prowadzenia działalności nierolniczej w budynku objętym zabudową zagrodową, a także karę pieniężną w wysokości od 500 zł do 30 000 zł za niepowiadomienie w terminie właściwego sołtysa o zamiarze wykonywania w zabudowie zagrodowej działalności innej niż działalność zagrodowa.

Ustawa zawiera przepis przejściowy rozstrzygający, że do wyłączenia gruntów z produkcji w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi ostateczną decyzją przed dniem jej wejścia w życie stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 2).

Proponowany termin wejścia w życie ustawy został ustalony na dzień 1 stycznia 2022 r. (art. 3).

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie poselskie w dniu 10 września 2021 r. (druk sejmowy nr 1567).

W dniu 15 września 2021 r. projekt ustawy został skierowany do pierwszego czytania do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 1 października 2021 r., przyjęła projekt i wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 1591).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 39. posiedzeniu Sejmu w dniu 13 października 2021 r. Projekt ustawy ponownie został skierowany do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w celu przedstawienia sprawozdania. Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po rozpatrzeniu wniosków i poprawek zgłoszonych do projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 14 października 2021 r., przyjęła projekt i wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 1591–A).

Sejm uchwalił ustawę na 39. posiedzeniu w dniu 14 października 2021 r. Za przyjęciem ustawy głosowało 278 posłów, przy 6 głosach wstrzymujących się i 164 głosach przeciw.

III. Uwagi szczegółowe

1. Art. 1 pkt 2 – wątpliwości budzi proponowany przepis art. 12b ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (zmienianej ustawy) w zakresie, w jakim odnosząc się do zabudowy zagrodowej odwołuje się do pkt 1 ww. ust. 1 w art. 12b. Analiza

przepisów art. 12b ust. 1 wskazuje bowiem, że odwołanie do pkt 1 powinno dotyczyć nie zabudowy zagrodowej, jako takiej, a wyłączonego pod tą zabudowę gruntu rolnego, szczegółowo określonego w pkt 1 (co do położenia i powierzchni). Sama zaś zabudowa zagrodowa występuje w tym przepisie w znaczeniu określonym w definicji art. 4 pkt 31. Ponadto przyjęte rozwiązanie powoduje, że przepisy art. 12b są niekonsekwentne w sposobie posługiwania się tym samym określeniem – „zabudowa zagrodowa”. Przepisy art. 12b ust. 1 pkt 2 i ust. 5 odnoszą się do „zabudowy zagrodowej, o której mowa w ust. 1 pkt 1”, natomiast ust. 3 i 4 do „zabudowy zagrodowej” (w znaczeniu określonym w art. 4 pkt 31). W związku z tym do rozważenia poddaje się uporządkowanie w przepisach proponowanego art. 12b materii dotyczącej odwoływania się do zabudowy zagrodowej oraz wyłączonych z produkcji gruntów pod tą zabudowę.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2, w art. 12b:

- a) w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach „z produkcji” dodaje się wyrazy „, o których mowa w pkt 1,” oraz skreśla się wyrazy „, o której mowa w pkt 1”,*
- b) w ust. 5 skreśla się wyrazy „, o której mowa w ust. 1 pkt 1,”.*

2. Art. 1 pkt 2 – wątpliwości budzi również proponowany przepis art. 12b ust. 3 zmienianej ustawy. Z jego brzmienia wynika bowiem, że dotyczy on każdej osoby, która zamierza wykonywać w zabudowie zagrodowej działalność inną niż rolnicza, niezależnie od tego, czy pod zabudowę taką zostały wyłączone grunty rolne z produkcji. Tymczasem umiejscowienie tego przepisu w art. 12b (dotyczącym materii związanej z **wylączeniem gruntów z produkcji** pod zabudowę zagrodową) oraz rozdziale 3 („**Wylączenie gruntów z produkcji** rolnej lub leśnej”) sugeruje, że określany w nim obowiązek powiadamiania starosty o zamiarze wykonywania w zabudowie zagrodowej działalności innej niż rolnicza dotyczy **tylko zabudowy zagrodowej, pod którą zostały wyłączone grunty**, w rozpatrywanym przypadku grunty, o których mowa w art. 12b ust. 1 (zwolnione z obowiązku uiszczenia należności i opłat rocznych). Wyjaśnienia wymaga więc, czy przepis art. 12b ust. 3 ma dotyczyć zabudowy zagrodowej, pod którą zostały wyłączone grunty z produkcji, czy zabudowy zagrodowej, jako takiej. W przypadku gdy chodzi w nim o pierwszy ze wskazanych wariantów, to proponuje się, aby wynikało to jednoznacznie z jego brzmienia, analogicznie do rozwiązania przyjętego w art. 12b ust. 1 pkt 2. Jest to o tyle istotne, że za naruszenie obowiązku

określonego w ust. 3, grozi sankcja w postaci kary pieniężnej (proponowany art. 29a zmienianej ustawy).

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2, w art. 12b w ust. 3 wyraz „Osoba” zastępuje się wyrazami „W przypadku wyłączenia gruntów z produkcji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, osoba”.

3. Art. 1 pkt 2 – proponowany przepis art. 12b ust. 4 zmienianej ustawy jest zredagowany niezgodnie z wymogami Zasad techniki prawodawczej (ZTP). Składa się on z **trzech części**: jednego zdania, wprowadzenia do wyliczenia i wyliczenia (pkt 1–3). Tym czasem § 56 ust. 1 ZTP jednoznacznie określa, że w obrębie artykułu (ustępu) zawierającego wyliczenie wyróżnia się **dwie części**: wprowadzenie do wyliczenia oraz wyliczenie. W związku z tym zdanie drugie w art. 12b ust. 4 proponuje się wyodrębnić, jako oddzielny ustęp (ust. 4a).

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 2, w art. 12b:

- a) w ust. 4 skreśla się zdanie drugie,
b) dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Do powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, dołącza się plan budynków i urządzeń tworzących zabudowę zagrodową w danym gospodarstwie rolnym, ze wskazaniem:

- 1) budynków i urządzeń, w których będzie wykonywana działalność inna niż działalność rolnicza;*
- 2) całkowitej powierzchni zabudowy zagrodowej;*
- 3) powierzchni, na której będzie wykonywana działalność inna niż działalność rolnicza.”.*

Sławomir Szczepański

Główny legislator